

Kapellerpoort 1
6041 HZ Roermond
T 06 13966089
E info@nmflimburg.nl
I www.nmflimburg.nl

Triodos bank
IBAN NL 88 TRIO 0212336207
BIC TRIONL2U
KvK 41076356
BTW 0030.42.753.B01

Gemeente Venray
T.a.v. het College van burgemeester en wethouders
Postbus 500
5800 AM Venray

Roermond: 2 juni 2022

Betreft: Zienswijze Ontwerpbesluit Omgevingsvergunning zonnepark Venrays Broek (HZ-OMV-2020-0379)

Van: G. Lenstra

Kenmerk: GL/292.14.8.34

Geacht College van burgemeester en wethouders,

De Natuur- en Milieufederatie Limburg (NMF Limburg) dient hierbij een zienswijze in op het Ontwerpbesluit omgevingsvergunning zonnepark Venrays Broek (zaaknummer HZ-OMV-2020-0379).

Inleiding

Bodemzorg Limburg wil op de gesloten vuilstort Venrays Broek (gemeente Venray) een zonnepark realiseren. De NMF Limburg heeft in 2006 het document 'Zonnevisie' opgesteld om overheden en ontwikkelaars in Limburg te helpen bij een afgewogen locatiekeuze voor zonnepanelen. In deze visie is een kaartbeeld opgesteld met Uitsluitingsgebieden, Minder geschikte gebieden en Voorkeursgebieden. Deze komen voort uit onze voorkeursladder voor de plaatsing van zonnepanelen:

Voorkeursgebieden	Daken
	Bebouwd gebied
	Parkeerterreinen
	Bedrijventerreinen
Minder geschikte gebieden	Braakliggende gronden of pauzelandschappen
	Langs infrastructuur
	Stortplaatsen
	Agrarisch bouwblokken
	Agrarisch gebied (intensieve veehouderij en glastuinbouw)
	Agrarisch gebied (overig buitengebied)
Uitsluitingsgebieden	Agrarisch gebied (extensiveringsgebied)
	Natura 2000-gebieden
	Goudgroene natuurzone, zilvergroene natuurzone en bronsgroene landschapszone
	Nationaal Landschap Zuid-Limburg (exclusief daken, bebouwd gebied, parkeerterreinen en bedrijventerreinen)

In onze voorkeursladder vallen stortplaatsen in de Minder geschikte gebieden. In deze gebieden is het ons inziens mogelijk om zonnenvelden te plaatsen, *mits hierbij rekening wordt gehouden met de waarden van het bestaande landschap*. De voormalige vuilstort ligt in een Droog heide-ontginningslandschap te midden van landbouwgrond met en her en der verspreid liggende bosplantsoenen en bomenrijen. Met de voorgenoemde ontwikkeling en de landschappelijke inpassing die hiermee samenhangt (onder meer versterken van en aansluiten op houtwallen) past dit zonnepark binnen dit type landschap.

Naast de landschappelijke inpassing vindt de NMF Limburg het ook van belang dat er rekening wordt gehouden met de natuurwaarden op deze locatie. Ecologisch adviesbureau Ecolybrum heeft hier een uitgebreid natuurwaardenonderzoek uitgevoerd. Op de vuilstort werden behoudens bewoonde dassenburchten geen bijzondere plant- of diersoorten aangetroffen. In het rapport staat dat de aanwezigheid van dassen naar verwachting niet minder zal worden. Door de afstand tot de burchten te respecteren (werkzone en zonnepanelen niet binnen 20 meter van de burchten) blijft de verstoring naar verwachting minimaal. Door de ingreep verandert het biotoop bovenop de vuilstort. Onder de zonnepanelen ontstaat een grasvegetatie. Dit geeft een foerageermogelijkheid als bijeffect voor de dassen, omdat verruiging van rietland, brandnetel en braam verdwijnt (mits goed beheerd). Er zal daarnaast worden gestreefd naar behoud en versterking van voedselvoorzieningen binnen een straal van 500 meter rondom de burchtlocaties.

In onderstaande figuur is te zien dat in het gedeelte rondom de dassenburchten geen zonnepanelen zullen worden geplaatst en dat er een rondom een zone overblijft van ruigte van circa 10-25 meter breed:

Figuur 2.1 Impressie toekomstige situatie zonnepark

Figuur afkomstig uit het rapport 'Zonnepark Venrays Broek. Ruimtelijke onderbouwing' (Sweco, 2022).

In het hekwerk zullen onderdoorgangen worden geplaatst zodat de dassen vanuit het zonnepark de erom heen gelegen weilanden (primair foerageergebied voor de das) kunnen blijven bereiken.

Onderzoek nodig naar effecten van elektrische stromen op dassen en andere dieren

Voor zover ons bekend is er nog geen onderzoek gedaan naar de effecten van elektrische stromen in zonneparken op dieren en zijn er geen zonneparken bekend waar dassenfamilies leven.

Rondom een elektrische stroom heerst een magnetisch veld. De grootte van dit veld is evenredig met de stroomsterkte en is kleiner met toenemende afstand tot de kabel waarin de stroom loopt. Magnetische velden worden niet afgeschermd door grond. In een zonnepark komen kabels met wisselstromen en kabels met gelijkstromen voor. Voor statische magneetvelden (bij gelijkstroom kabels) worden beperkte effecten verwacht. Ook van nature komen dergelijke magneetvelden voor. Bij de kabels met wisselstromen moet rekening worden gehouden met wisselende magneetvelden. Bij grotere sterkten kunnen deze bij dieren leiden tot directe effecten (bijvoorbeeld spiersamentrekkingen). Dergelijke grote magneetvelden treden buiten de kabels niet op. Alleen nabij de aansluiting van het zonnepark op het net (waar de stromen vele malen groter zijn) moet rekening worden gehouden met mogelijke effecten van magneetvelden op dieren.

Daarnaast gaan in een zonnepark stromen door de grond lopen. Deze stromen zorgen voor potentiaalvelden in de bodem (zoals de potentiaaltrechters rondom een aarding). De grootste spanningen ontstaan op plekken met een relatief hoge stroomdichtheid in combinatie met een hoge soortelijke weerstand van de grond. Dit effect is hierdoor verre van homogeen voor een zonnepark. De verwachting is dat de grootste spanningen ontstaan nabij aarding van het systeem of eventuele metalen ondersteuning in geval van een defect (lekstroom). Ook kleine stromen kunnen voor dieren gevolgen hebben, in het document IEC-TS 60479-3 'Effects of currents passing through the body of livestock' (zie: <https://webstore.iec.ch/publication/2223>) is hierover opgenomen dat vanaf zo'n 3 mA spiersamentrekking verwacht worden bij poten van vee en voor veel dieren vanaf ca 0,16 A (160 mA) er fibrillaties van de hartspier optreden (onderzoek bij schapen, varkens, pony's en kalveren). Genoemde waarden gelden voor wisselstromen. Aanmerkelijk kleinere stromen kunnen door dieren worden opgemerkt. Dit kan ertoe leiden dat dieren locaties waar deze stromen worden opgemerkt mijden of dat er zelfs dieren overlijden. De genormeerde eisen aan spanning zijn gebaseerd op effecten bij mensen. Veel dieren zijn echter gevoeliger voor spanning dan mensen.

Aanbevelingen

De NMF Limburg pleit er in eerste instantie voor dat zonnepanelen op daken van gebouwen worden gelegd en op parkeer- en industrieterreinen. Vanwege het grote belang van de energietransitie zijn we ons ervan bewust dat er daarnaast zonnepanelen op andere locaties gerealiseerd moeten worden, mits hierbij rekening wordt gehouden met natuur- en landschapswaarden. We willen met betrekking tot het zonnepark Venrays Broek twee aanbevelingen doen:

1. Onderzoek de drempelwaarden waarbij dieren elektrische stromen en/of magnetische velden opmerken en daar hun gedrag op aanpassen. Het kan namelijk zo zijn dat er diersoorten zoals de das zijn, waarvoor geldt dat een zonnepark ongeschikt is als habitat.
2. Monitor hoe het met de dassenfamilie gaat, nadat het zonnepark is gerealiseerd.

Hoogachtend,

Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg,

Ton Hermanussen
directeur